

लागू औषधको
वास्तविकता सवैलाई
बताऔं: स्वास्थ्य र
सुरक्षित जीवन
बनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

बुद्ध दर्पण

राष्ट्रिय दैनिक

The Buddha Darpan National Daily

वर्ष ८ अंक २६ २६ साउन २०७२ बिहीबार 11 August 2022 Thursday पृष्ठ : ४ मूल्य : ५ रुपैयाँ

खस्कदै नमूना विद्यालयको शैक्षिक अवस्था

काठमाण्डौ, २५ साउन
बुद्धभूमि नगरपालिकाको गौतमबुद्ध मा.वि.मा अहिले २ माध्यमबाट अध्यापन भइरहेको छ । नेपाली र अंग्रेजी । अंग्रेजी माध्यममा अध्यापन हुने भएपछि अभिभावक हर्षित थिए । शिक्षाको गुणस्तर सुध्ने अपेक्षामा थिए । निजी विद्यालयबाट निकालेर सरकारीमा निःशुल्क अंग्रेजी शिक्षा दिन पाइन्छ भन्दै हौषिका अभिभावक अहिले अनौलतामा छन् । शिक्षाको गुणस्तर भन्न खस्किएको छ । निजी विद्यालयको भन्दा शुल्क चर्को छ । विभिन्न बहानामा शुल्क असुलन थालिएको छ । प्रअ तानाशाह जस्ता र व्यवस्थापन समिति रैती जस्ता निरिह बनेका छन् ।

विगत ३ वर्षको अवधिमा बुद्धभूमि नगरपालिकाको नमूना विद्यालयको रुपमा रहेको गौतमबुद्ध मा.वि. अहिले विभेद, अनियमितता र अराजकताको

भूमिमा फस्टै गएको छ । विद्यालयका प्रअ शिशिर प्रसाद अर्यालको जर्बजस्ती र मनोमानीकै कारण एउटा नमूना विद्यालयको स्तर खस्कदै गएको छ । टाउके नेताका छोरा, बुहारी भर्ना गरेर उनीहरूलाई हातमा लिएका अर्यालको मनोमानीले विद्यालय विग्रदै गएको छ ।

जर्बजस्ती चर्को शुल्क :
संविधान, शिक्षा ऐन तथा स्थानीय सरकारको शिक्षा ऐन अनुसार सरकारी विद्यालयको माध्यमिक तह सम्म शिक्षा, पाठ्यपुस्तक र आधारभूत तह सम्मलाई खाजा समेत निःशुल्क छ । तर गौतमबुद्ध मा.वि.मा भने प्रअ अर्यालकै निर्देशनमा जर्बजस्ती चर्को शुल्क लिइदै आएको छ । यहाँ कक्षा १ को ३ सय देखि १० कक्षा सम्मको ९ सय रुपैया सम्म मासिक शुल्क लिइन्छ । यसै गरि आफैले छापेको क्यालेन्डरको समेत प्रत्येक विद्यार्थीबाट ५० रुपैया असुलिन्छ । परिक्षा शुल्क २ सय

रुपैया, डायरीको ७० रुपैया, टाइ, बेल्ट, अतिरिक्त क्रियाकलाप, कम्प्युटर विभिन्न शिर्षकमा चर्को शुल्क लिइन्छ । कक्षा ९ मा भर्ना भएका विद्यार्थीहरूलाई कक्षा १०, ११ र १२ मा समेत बर्षेनी भर्ना शुल्क भन्दै २० हजार रुपैया सम्म असुल्ने गरिएको छ ।

विद्यालयले हाल कक्षा ८ देखि माथिका विद्यार्थीहरूका लागि अनिवार्य कोचिङ गर्न भन्दै उर्दी जारी गरेको छ । व्यवस्थापन समितिलाई थाहै नदिएर ४ वटा विषयको कोचिङ लिनुपर्ने र त्यसका लागि १६ सय मासिक तिर्नुपर्ने छ । कोचिङ कक्षा सुरु भइसकेको छ भने अभिभावक थप शैक्षिक भारमा छन् ।

सरिकटो शिक्षा :
गत वर्षको कक्षा ८ को जिल्ला स्तरीय परिक्षामा ८३ जना विद्यार्थी संलग्न भएको र जम्मा १७ जना मात्र उत्तीर्ण भएको विद्यालयले जनाएको छ । जस अनुसार शैक्षिक स्तर

खस्केका प्रष्ट छ । हालै सकिएको एसइई परिक्षा तथा कक्षा ११ र १२ को परिक्षा पनि त्यति सन्तोषजनक छैन । जुन अनुपातमा सरकार, समुदाय र अभिभावकको लगानी छ त्यो अनुपातमा शिक्षाको स्तर भन्न भन्न तल भर्दै गएको स्थानीय दिनेश बन्जाडे बताउनुन्छ ।

पूर्ताधारमा अनियमितता :
संघीय सरकारले नमूना विद्यालयलाई ५ वर्ष सम्म विद्यालय सुधारमा बजेट दिदै आएको छ । तर गत आ.ब. ०७८/७९ मा विद्यालयले पाएको १ करोड ५० लाख मध्ये १ करोड बजेट प्रअ अर्यालकै लापरवाहीले फ्रिज हुन गएको छ । विद्यालय आफैले गर्न मिल्ने र राम्रो काम गर्न आउने काम गरेर टेन्डर बाट हुने कामलाई वेवास्ता गरेको अभिभावकहरूकै आरोप छ । अर्याल आफैले विद्यालयमा २१ लाखको ब्लक विच्छाएको, ८

(बाँकी ३ पेजमा >>>)

कोरोनाबाट ३ को मृत्यु

काठमाण्डौ, २५ साउन
पछिल्लो २४ घण्टामा देशभर थप ८६८ जनामा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको छ । स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले बुधवार आयोजना गरेको पत्रकार सम्मेलनमा ३ हजार ६१४ पीसीआर परीक्षणमा ४९६ र ३

हजार ९१ एन्टिजेन परीक्षणमा ३७२ जनामा संक्रमण पुष्टि भएको हो । २४ घण्टामा कूल ६ हजार ७०५ जनाको नमूना परीक्षण गरिएको थियो । यस्तै सोही समयमा ३ जनाको मृत्यु भएको छ । यससँगै हालसम्म कोरोनाबाट ज्यान गुमाउनेको संख्या

११ हजार ९७७ पुगेको छ । यस्तै पछिल्लो २४ घण्टामा ४१४ निको भएका छन् भने नेपालमा हाल ५ हजार ८८५ सक्रिय संक्रमित रहेका छन् । २४ घण्टामा १ लाख ३८ हजार ८४० जनाले कोरोनाविरुद्धको खोप लगाएको थिए ।

बाणगंगाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भुसालद्वारा पदभार ग्रहण

काठमाण्डौ, २५ साउन
काठमाण्डौको बाणगंगा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रुपमा आउनुभएका खिमानन्द भुसालले पदभार ग्रहण गर्नुभएको छ । भुसालले बाणगंगाको सातौँ प्रशासकीय अधिकृतको रुपमा पदभार ग्रहण गर्नुभएको हो । यस अघि ६ पटक बाणगंगाका प्रशासकीय अधिकृत परिवर्तन भइसकेका छन् ।

पदभार ग्रहण गर्दै प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत भुसालले ऐन कानूनको परिधिभित्र रहेर जनप्रतिनिधि सहित सरोकारवाला सबैसँग सहकार्य गर्दै बाणगंगालाई सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहीतामैत्री नगरपालिकाको रुपमा पहिचान दिलाउने

बताउनुभयो । उहाँले सेवाग्राहीमैत्री नगरको विकासका लागि आफ्नो सदैव पहल रहने बताउदै यसका लागि नगरवासी सबैले साथ दिनेमा विश्वस्त रहेको बताउनुभयो । जुनसुकै कार्य गर्दा पनि परिणाममुखी हुनुपर्नेमा जोड दिँदै नगरको विकास र नगरवासीको काम सहज रुपमा हुनुने आफ्नो मुख्य लक्ष्य रहेको बताउनुभयो ।

नगर प्रमुख चक्रपाणि अर्याल सहित जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूद्वारा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पन्थीलाई भव्य स्वागत गरिएको थियो । स्वागत कार्यक्रममा बोल्दै नगरप्रमुख चक्रपाणि अर्यालले कर्मचारी संयन्त्रलाई विश्वासिलो र जनउत्तरदायी बनाउन भुमिका खेल्ने

विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । उहाँले जनप्रतिनिधिहरू पाँच वर्षमा आउने जाने भए पनि कर्मचारी संयन्त्र स्थायी सरकार भएको बताउदै जनप्रतिनिधि सफल हुनु नहुनुमा कर्मचारी संयन्त्रको अहम भूमिका रहने बताउनुभयो । यस अघि गुल्मीको मुसीकोट नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको रुपमा कार्यरत भुसाल नेपाल सरकारका उप-सचिव हुनुहुन्छ । उहाँसँग यस अघि विकट जुम्लाको हिमा गाउँपालिका, गुल्मीको मुसीकोट नगरपालिका, अर्घाखाँचीको छत्रदेव गाउँपालिकामा कुशलता पूर्वक कार्यकारीको रुपमा कार्य गरेको अनुभव छ भने संघीय सरकारका विभिन्न मन्त्रालयमा पनि कार्य गरेको अनुभव रहेको छ ।

विद्युत प्राधिकरणको नाफा १६ अर्ब

काठमाण्डौ, २५ साउन
नेपाल विद्युत प्राधिकरणको वार्षिक नाफा करिब १६४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा ६ अर्ब १० करोड खुद नाफामा सीमित भएको प्राधिकरणले आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा नाफालाई बढाएर १६ अर्ब ९ करोड रुपैयाँ पुग्ने प्रक्षेपण गरेको छ । प्राधिकरणको आव २०७८/७९को वित्तीय विवरण (अपरिष्कृत) अनुसार वार्षिक आम्दानी एक खर्ब रुपैयाँ नाघेको प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशक कुलमान घिसिङले बताए । यो सँगै सार्वजनिक संस्थाहरूमध्ये सबैभन्दा बढी आम्दानी भएको र नाफा आर्जन गर्ने संस्था प्राधिकरण बनेको छ ।

'ऊर्जा खपत २७ प्रतिशत वृद्धि हुँदा विक्री आम्दानी बढ्यो, विद्युत निर्यात वृद्धि भयो, प्राधिकरणका स्वामित्वका विद्युत गृहहरूबाट विद्युत उत्पादन करिब १६ प्रतिशतले वृद्धि गर्न सफल भयो, विद्युत चुहावट घट्यो, प्रभावकारी रूपमा खर्च नियन्त्रण गरियो, अन्य आम्दानी बढ्यो,

यसले गर्दा प्राधिकरणको खुद नाफा बढेको हो,' घिसिङले भने । आर्थिक वर्ष २०७२/७३ मा ८ अर्ब ८९ करोड रुपैयाँ घाटामा रहेको प्राधिकरण त्यसपछिका वर्षहरूमा निरन्तर नाफामा छ । २०७३/७४ मा १ अर्ब ५० करोड रुपैयाँ नाफा कमाउँदै प्राधिकरणले नाफालाई ०७६/७७ मा ११ अर्ब ७५ करोड रुपैयाँ पुऱ्याएको थियो । आर्थिक वर्ष २०७७/७८मा घटेर ६ अर्ब १० करोड रुपैयाँमा भरेको थियो । विद्युत

आपूर्ति भरपर्दो र गुणस्तरीय हुँदै गएपछि यसको प्रत्यक्ष सकारात्मक प्रभाव प्राधिकरणको वित्तीय अवस्थामा परेको घिसिङले बताए । प्राधिकरणले विद्युत विक्रीबाट ८८ अर्ब रुपैयाँ आम्दानी गरेको छ । विद्युत महसुल संकलन विनियमावली बमोजिम समयमै महसुल तिर्ने ग्राहकलाई करिब ९८ करोड रुपैयाँ छुट दिइएको छ । यसबाट विद्युत विक्रीबाट ८७ अर्ब खुद आम्दानी भएको छ, जुन अघिल्लो आवको

तुलनामा २२ प्रतिशतले बढी हो । विद्युत चुहावट १५.३८ प्रतिशतमा झरेको : प्राविधिक तथा गैरप्राविधिक चुहावट नियन्त्रण गर्न सञ्चालन गरिएका अभियानबाट विद्युत चुहावट १५.३८ प्रतिशतमा झारिएको छ । विद्युत प्रणालीमा आव ०७२/७३मा २५.७८ प्रतिशत चुहावट रहेकोमा त्यसपछिका वर्षहरूमा निरन्तर घटाएर आव २०७६/७७मा १५.२५

(बाँकी ३ पेजमा >>>)

समाजवादी

अस्वस्थ राजनीतिको असर !

आउँदो मंसिर ४ गतेका दिन प्रदेश र संघको निर्वाचनका लागि मतदान हुने मिति तोकिएपछि गठबन्धन गर्ने र एक्लै लड्ने दलका बीचमा आरोप प्रत्यारोपको लहर चलन थालेको छ । यसै पनि विपक्षलाई कमजोर र तुच्च देखाएर आफू बलियो र उच्च रहेको भन्ने चलन सधैंजसो हुन्छ नै । चुनावका बेला अलि बढी गरिन्छ । यसलाई सोही अनुसार बुझेर सहै रहन पर्छ । चुनाव सकिएपछि पनि उही समाजमा बस्न पर्ने हुनाले । कसैले जित्दा वित्तिकै रातीमा पनि सूर्योदय हुने र हारेपछि दिनमा पनि नउदाउने भन्ने हुँदैन । खासै फरक परेको देखिएन । त्यसैले सबैले सहजै बुझ्न पर्छो - सबै चुनावी वाचाहरु साँचा हुँदैनन् । जे भन्दा फाइदा हुन्छ, त्यही भन्छन् नेताले । यो वा त्यो पार्टीका जुनसुकै नेताले पनि गर्ने त्यही हो । के सही हो र हैन भनेर छुट्याएर बुझ्ने काम मतदाताको हो । नेताले भनेको भन्दैमा सबै कुरा पत्याएर सकार्ण हुँदैन । पुरै गलत भनेर नकार्न पनि मिल्दैन । कति साँचो र ठुटो भन्ने कुरा आफै बुझ्ने हो । तर बाभने हैन । पास्त्रु सुर्कन थाल्दा पनि राम्रो नतिजा निस्कदैन ।

मतदातामा पनि आफ्ना र अर्काका भनेर छुट्याउने चलन छ । नेतामा पनि आफ्ना र अर्काका भनेर सम्मान र अपमान गर्ने चलन छ । राम्रो हैन यो । त्यो गाउँ काँग्रेसको र त्यो कर्मचारीको । त्यो राजावादीको र यो मधेशवादीको । यसको र उसको भनेर अर्धेल्थ्याई गर्दा समाज भाँडिन्छ । शक्ति भाँडिन्छ । सामाजिक एकता खल्बलिन्छ । अनेकता र विभाजनको विष रोप्ने काम दलहरुले नगरुन् । आफूसँग कस्ता योजना छन् र के गर्न सक्छन्, ती विषयलाई बुझाएर प्रभाव पारुन् । गाउँ र सामाजिक मात्रै हैन, परिवारलाई पनि विभाजित गर्ने काम राम्रो हैन । प्रतिस्पर्धा गर्ने नाममा जे जस्ता तरिकाले वाक्चुद्ध जारी राखिएको छ, मतदानको दिन नजिकिदै जाँदा अझ तीब्र हुनेछ । कतिपय ठाउँमा त मिडिन्तमा उत्रन बाध्य पारिनेछ । त्यस्तो नहोस्, समयमै विचार गरियोस् । चुनावमा स्वच्छ प्रतिस्पर्धा गर्नु जति राम्रो होला, मानिएला, बाहुबलको प्रयोग गर्ने अवस्थामा पुऱ्याउनुलाई कसैले पनि राम्रो भन्दैन, मान्दैन । आवेग र उत्तेजनाका भाषण गर्नेले जनतालाई सहि सूचना दिएका हुँदैनन् । आक्रोशित पार्ने उद्योग गरेका हुन्छन् । त्यस्ता उद्योगले देश र समाजको उत्थान हैन, पतनतिर प्रस्थान गराएका हुन्छन् । आजसम्मको नतिजाले त्यही देखाएको छ । यदि कसैले यसैलाई उपलब्धी ठान्छ भने, दुर्गाति बाहेक अरु केही हुने छैन ।

चुनावमा जाँदा गठबन्धन गर्न हुन्छ र हुन्न भन्ने बहस चलाउनाले कसैलाई फाइदा पुग्ने छैन । आठवटा दल मिलेर गठबन्धन गर्न खोजे पनि टिकट वितरण गर्ने बेलामा सबैका माग पुरा गर्न सम्भव छैन । माग नपाएकाले गठबन्धनको मन्त्र जपेर बस्दैन । बदला लिन थाल्छ । त्यही बदला अर्कोका लागि वरदान सावित हुन्छ । अन्तर्गत र विश्वासघात बिनाको राजनीति होला भनेर कसैले पनि कल्पना नगरे हुन्छ ।

निर्वाचन प्रणालीमा विकृतिको विष

निर्मल भट्टराई

नेपाल सरकारले संघीय र प्रदेशसभाको निर्वाचन एकै चरणमा हुने गरी मंसिर ४ गतेको मिति घोषणा गरेको छ । चुनावको मिति घोषणासँगै सो निर्वाचनमा कुन पार्टीले कसकसलाई उम्मेदवार बनाउँदो भन्ने बहस सुरु हुन्छ । निर्वाचन घोषणासँगै टिकटका लागि नेताहरुको दौडपुप सुरु हुन्छ । चुनावमा लडाउने नेताको छनोटका विभिन्न मापदण्ड पनि निर्धारण हुन थाल्छ । पार्टीप्रतिको निष्ठा, समर्पण, राजनीतिक क्षमता, पार्टी र आन्दोलनमा नेतृत्वदायी भूमिका आदि मापदण्ड हुने नै भए पछिल्ला निर्वाचनहरुमा नेपालका प्रमुख राजनीतिक पार्टीहरुले पैसा खर्च गर्न सके उम्मेदवारको खोजी गर्न थालेको आभास मिल्छ ।

हालै नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डले नेपालको निर्वाचन प्रणालीमा दोष रहेको र त्यसले नेपालको गणतन्त्र खतरा रहेको बताए । आफूले भनेजस्तो नहुँदा गणतन्त्रमा खतरा देखे स्वभावका प्रचण्डले दिवंगत नेता नरबहादुर कर्माचार्यको स्मृति दिवसको अवसरमा सो कुरा बताए । उनको कथन थियो- 'गाउँपालिकाको अध्यक्षले १० करोड खर्च गरेपछि संघीय र प्रदेशसभा सदस्यलाई त अबी खर्च लाग्ने भयो' । उनले कुन गाउँपालिकाको अध्यक्षको उम्मेदवारले १० करोड खर्च गरे, त्यो त खुलापनमा तर उनले यात आत्मविश्वासका साथ भनेको हिसाबले ती उम्मेदवार माओवादी केन्द्रकै थिए भन्ने चाहिँ सहज अनुमान गर्न गाह्रो परेन । उनले भनेको सही हो भने एउटा गाउँपालिकाको निर्वाचनमा कसरी खर्च हुन्छ त ? के-के शीर्षकमा यो अकुत रकम खर्च हुन्छ ?

यो आम कुरा हो कि अपवादको कुरा हो ? के अब पैसा नहुनेले चुनाव लड्न सक्दैन ? यो आम कुरा हुन सक्दैन किनभने प्रचण्डकै निर्वाचन क्षेत्रको माडी नगरपालिकाको नगर प्रमुख ताराकुमारी काजी महतोले त्यत्रो पैसा खर्च गर्ने विलकुल हैसियत राखिदिए । जनतासँग निकटतम सम्बन्ध राखेकी उनी ह्वारह्वारी पैसा खर्च गर्न आवश्यकता पनि ठान्दैनन् । शायद महतोजस्तै देशभरका निम्न र मध्यम वर्गीय परिवारका थुप्रै नेता कार्यकर्ताले पालिकाको प्रमुख र उप-प्रमुख विजयी बनेका छन् । यदि यो आमकुरा होइन, केही अकुत पैसावाला (त्यो पनि आफ्नै उद्यम, परिश्रम र पसिनाले आर्जेको होइन) ले टिकट खरिद र मतदाता खरिद गर्न खर्चेको पैसा हो भने यो सबैबाट दुरत्साहन गरिनुपर्ने विषय हो । प्रचण्डलागायत नेताले आमप्रवृत्तजस्तो गरी उखाल्ने विषय होइन ।

निर्वाचनमा जनताले स्वतन्त्रतापूर्वक आफ्नो मत अभिव्यक्त गर्न सक्नु र जनअभिमतको खरिद-बिक्री हुन नपाओस् भनेर निर्वाचन आयोगले विशेष व्यवस्था गरेको छ । निर्वाचनमा हुन सक्ने अति खर्चको नियन्त्रण गर्न निर्वाचन आयोगले निकै कडा आचारसंहिता जारी गरेको छ । मत प्रभावित पार्ने प्रयोजनले भोजभतेर गर्न नपाउँदा राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको निर्वाचन चिह्न अंकित ज्याकेट, कभिज, भेस्ट, टि-सर्ट, टोपी वा क्याप, गम्चा, मास्क, लकेट वा अन्य कुनै किसिमको पहिरन वा रिस्कर, लोपो, भोला, ब्याच, ट्यागुजस्ता सांकेतिक सामग्रीको प्रयोग गर्न नपाउँदा, कुनै क्लब, सामाजिक संस्था, धार्मिक संस्था, आमा समूह, गैरसरकारी संस्था, आश्रमजस्ता संस्थालाई नगद वा जिन्सी वितरण गर्ने, अनुदान वा आर्थिक सहायता, नगद चन्दा पुरस्कार दिने घोषणा गर्न नपाउँदा एउटा गाउँपालिकाको चुनावमा १० करोड कसरी र कहाँ खर्च हुन्छ ? निर्वाचन आचारसंहिताविपरीत त्यति धेरै खर्च गर्ने व्यक्तिको पहिचान गरी कानुनी कारबाही गर्नुपर्ने होइन र ?

निर्वाचन आयोगले स्थानीय तहका उम्मेदवारका लागि जस्तै संघीय र प्रदेशसभा निर्वाचनका उम्मेदवारलाई पनि खर्च सीमा निर्धारण गर्नु नै । निर्वाचन आयोगले मतदाता नामावली खरिद, सवारी साधन, सवारी इन्धन, प्रचार सामग्री, हुबानी, कार्यकर्ता परिचालन, गोष्ठी, विद्युतीय माध्यमद्वारा प्रचार, कार्यालय सञ्चालन, प्रतिनिधि परिचालनलागायत विभिन्न

विषयमा मात्र खर्च गर्न सकिने नीति तथा आचारसंहिता निर्माण गर्ने गरेको छ । नेपालका सबै प्रमुख पार्टी आन्दोलन वा जनयुद्धबाट संगठित हुँदै शक्तिशाली बनेका हुन् । नेकपा (एमाले), नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रको आफ्नै इतिहास र पृष्ठभूमि छ । सत्ताको साधन र स्रोतबाट बञ्चित, जातीय, वर्गीय, लिंगीय र क्षेत्रीय हिसाबले पीडित जनसमुदायको सबैभन्दा बढी संगठित गरेर यी पार्टी आजको आकारमा आइपुगेका हुन् ।

भूमिगत राजनीतिक आन्दोलन वा जनयुद्धमा लाग्ने व्यक्तिहरुले स्वभावले घर परिवार, पेसा, परम्परागत व्यवसाय त्यागेर हिँड्नु पर्यो । देशको मुक्ति भएमा आफ्नोसमेत मुक्ति हुने अभिप्रायले जनयुद्धमा होमिएका यो दूरो युवा जमातमध्ये कतिले ज्ञान गुमाए त कतिले जीवनभर निको नहुने अपांगता प्राप्त गरे । पारिवारिक बेमेल, नयाँ स्थानमा आफ्नो भविष्य निर्माण गर्नुपर्ने अवस्था, शिक्षाको अभावमा रोजगारी र अन्य अवसरको अप्राप्यता आदि समस्याबाट कतिपय जोदाहाहरु अहिलेसम्म मुक्त हुन सकेका छैनन् । त्यति मात्र होइन, आन्दोलनमा लाग्नु परेका कारणले उनीहरुले आफूसँग भएको श्रीसम्पत्ति गुमाउनुपर्ने अवस्था आयो, कमाउने कुरा परे जाओस् ।

पुँजीवादी चुनावको सामना गर्नुपर्ने परिस्थितिसँग आफ्नो सम्पूर्ण ऊर्जाशील जीवन आन्दोलन, जेल नेल र संघर्षमा मात्र बिताएका नेतालाई सहज थिएन र छैन । जनआन्दोलन, जनयुद्ध र हजारौं शोषित, पीडित जनताको राग, पसिना र बलिदानबाट गणतन्त्र प्राप्त भयो । त्यही गणतन्त्रको माध्यमद्वारा पार्टीका कैयौं नेता राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री, मन्त्री र अन्य कैयौं पदमा पदासीन हुन पुगे । 'खोलो तन्यो, लौरो बिर्स्यो' भनेर नेता नीता निर्वाचनको लागि अयोग्य र भुईँफुट्टा पैसावालाहरु योग्य भन्ने भाष्य आज स्थापित गर्न खोजिँदैछ ।

जनआन्दोलन र जनयुद्धको भुंग्रोबाट आएको नेता संसदीय निर्वाचन वा अरू निर्वाचनमा टिकट मान गयो भने 'हुन त तपाईं पुरानो, जनयुद्ध लडेको मान्छे हो तर तपाईंसँग पैसा छैन कसरी चुनाव लड्नु हुन्छ ?' भन्ने जवाफ पाउँछ । यस्तो लाग्छ, अकुत पैसा खर्च नगरी अबको निर्वाचन लड्न सकिँदैन भन्ने सोचले टिकट खर्तीमा बोकेर बसेका नेताको माग भरिन लागेको छ । परिवर्तनको फल आधारभूत वर्गमा पुऱ्याउन दूल्दूला नीतिगत, संरचनागत र संस्कारगत परिवर्तन नगरी यस किसिमको गलत सोच र प्रणालीलाई हटाउन सकिँदैन । संसदीय व्यवस्थासहितको संविधान बनेर कार्यान्वयन भइरहेका देशका दूला राजनीतिक पार्टीहरु आफैले बनाएका ऐन, नीति, नियम तथा आचारसंहिता मान्न तयार छैनन् ।

देशका शीर्षनेतालाई ऐन, नियम, कानून, निर्वाचन आचारसंहिताको मतलब छैन, आफू जसरी पनि जित्नु परेको छ, प्रधानमन्त्री मन्त्री बन्नु परेको छ । आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा करोडौं रुपैयाँ ओछ्याएर पनि नजिती भएको छैन । देशको आमनिर्वाचनमा पार्टीको घोषणा-पत्र र उम्मेदवारको इमान्दारी, निष्ठा र योग्यताको प्रतिस्पर्धा हुनुपर्नेमा विस्तारै पैसाको प्रतिस्पर्धा हुने अवस्था टड्काको रूपमा मुखरित हुँदैछ । नेताहरु स्रोत र साधनवाला केही मुड्रीभर मानिसको घेराबन्दीमा पर्दै गएको र राजनीतिक अवसरको वितरणमा अपारदर्शिता, अन्याय र अनियमितता भएको आरोप नेतृत्वमाथि लाग्न थालेको छ ।

अमेरिकी लेखक ज्याफ्री स्याकको पुस्तक 'द प्राइस अफ सिभिलाइजेसन'मा उल्लेख भएभन्ने देशको शासन व्यवस्थालाई सामूहिक समूह 'कपेरिटोक्रेसी'ले सञ्चालन गरेको हुन्छ । नेपाल त्यसको अपवाद हुन सक्दैन । जुनसुकै पार्टी सत्तामा आए पनि त्यही समूह हावी हुने र जनलक्षित कार्यक्रमको फाइदासमेत त्यही समूहले लिने विडम्बनापूर्ण स्थिति कायम छ । यसले पार्टी नेतृत्वलाई जनताबाट अलग-थलग बनाइदिन्छ, अपसृत बनाइदिन्छ । कुनै आन्दोलन सफल पार्न जनताको घरदैलोमा पुग्ने पार्टी नेतृत्व सत्तामा पुगेपछि जनताको भुपडीतिर नफर्कने ती यथार्थको पुनरावृत्ति भइरहेको छ । जनआन्दोलन, जनयुद्ध र सामाजिक

परिवर्तनका अन्य आन्दोलनमा लाग्ने जनताको डोकाको न डालाको स्थिति कायम छ । केही अपवादबाहेक स्थिर र शक्तिशाली कहलाएका सरकारले पनि जनताको भुपडीको हेक्का नराख्दा समृद्धिको नारा पनि सिंहदरबार वरिपरि मात्र सीमित छन् । सर्वसाधारण जनताका लागि त्यो 'आकाशको फल आँखा तरी मर' सिवाय केही भएको छैन । पार्टीका केही टाडाटाडा र सम्पात्तवालले सत्तारूढ हुन सक्ने सबै पार्टीको सदस्यता सिरानीमा राखेका छन् । त्यसैलाई भजाएर राताता मालामाल हुने नोकरशाहहरुबाट देशका मुख्य राजनीतिक पार्टीहरु बाहिर आउन निकै मेहनत गर्नुपर्ने आवश्यकता छ ।

राज्यका स्रोत र साधनको न्यायोचित वितरण नहुने र निमुखाको निवेदन सिंहदरबारमा छिर्ने नसक्ने परिपाटीको अन्त्य नभएसम्म समाजवाद, लोकतन्त्र जे भनिए पनि त्यसको खासै अर्थ रहँदैन । अहिलेको निर्वाचन प्रणालीले गरिबलाई चुनाव लड्न दिँदैन भन्नुको सट्टा उनीहरुलाई पनि सहज रूपमा चुनाव लड्न सक्ने तारतम्य मिलाउनु राज्यको बागडोर समाल्नेहरुको काम हो । २०६२/६३ सालको जनआन्दोलनको सफलता पश्चात राज्यका विभिन्न अंगमा जातीय, क्षेत्रीय र लिंगीय समावेशीकरणको सुरुआत भएको छ । तर पनि विकराल वर्गीय विभेदीकरणको अन्त्य नगरी देशमा विद्यमान विकराल वर्गीय उत्पीडनलाई सम्बोधन गर्न सकिँदैन । देशभरका विपन्न जनताको सही तथ्यांक संकलन गरी राज्यको नीतिनिर्माण तहमा उनीहरुको यथोचित प्रतिनिधित्व गराउन सक्नुपर्छ । यो हुन सके सामाजिक न्याय र समानतातर्फको यात्रा वास्तविक अर्थमा सुरु भएको ठहरिनेछ ।

प्रजातन्त्र र गणतन्त्रका योद्धाहरु घर न घाटको भएर सडकमा भौतारिनु पर्ने र समाजका नवधनाध्य र सुविधाभोगी वर्गले सधैं शासन सत्तामा ढलिमली गरिरहने परिस्थिति कायम रहेमा अपेक्षित आर्थिक समृद्धि प्राप्त गर्न सकिँदैन । अहिले किसान, मजदुर, विद्यार्थी, सैनिक जवान, प्रहरी, वकिल, पत्रकार, शिक्षक, प्राध्यापकलागायत कोही पनि देशको अवस्थासँग सन्तुष्ट भेटिँदैनन् । हुँदाहुँदा सत्तारूढ दलका शीर्ष नेताहरु, मन्त्रीहरु, नेताहरु, सांसद, उद्योगीहरुसमेत देश विकासको रेखा पत्ता लगाउन नसकेको अवस्थामा देखिन्छन् । चुनाव लड्न नेतालाई अकुत पैसा चाहिएको कारण भ्रष्टाचारको जालो सबैतिर फैलिएको छ । तर त्यसको दोष हरेकले आफूबाहेक अरुमा थोपेर आम परिपाटी कायम छ ।

यस्तो अवस्थाको अन्त्य गर्न सबैभन्दा पहिले खेतबारीमा रौंटाँटा पारेर जोत्ने र ज्याला बढी मारने अल्छी हलीको जस्तो आमकायशीलीमा व्यापक सुधार गर्नु जरूरी छ । यसरी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको अपनत्व सम्पूर्ण जनतामा विस्तार गर्न आवश्यक छ । दिगो समृद्धिका लागि दीर्घकालीन नीति निर्माण, व्याप्त बेथितिको अन्त्य, भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलता, चुस्त प्रशासन, प्रभावकारी अनुगमनको व्यवस्था, पद्धतिकोन्द्रत विकासको अविनाश थालनी हुनु अपरिहार्य छ । तर यी यावत क्षेत्रमा नेता नमुना र अनुशासनीय हुनुपर्नेमा त्यो नेपालमा पटकभै हुन नसकेको विषय हो ।

आफू संविधान, ऐन-कानून, राज्यका निकायले सबै पार्टीको सहमतिमा बनेका आचारसंहिताको निरन्तर उल्लंघन गर्दै जाने अनि दोष प्रणालीलाई थोपेर कसरी मिल्छ ? आगामी निर्वाचनमा प्रचण्डलागायत सबै शीर्ष नेताले आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रमा निर्वाचन आचारसंहिताको पूर्ण परिपालना गर्नुपर्छ । निर्वाचन आयोगले तोकेको खर्चको सीमाभित्र रहने भन्ने समयान्तरमा जनताले पुग्नुपर्छ । सबै नेता कार्यकर्तालाई त्यही लक्ष्यपरेखाभित्र राख्ने हो भने यो निर्वाचन प्रणाली कसरी खर्चिलो हुन्छ ?

आगामी निर्वाचनमा जति कम पैसामा सम्पन्न हुन सक्थो, जति चुनावी तडकभडक कम हुन सक्थो त्यति नै नेपाली जनताले स्थापित गरेको नयाँ राजनीतिक प्रणाली सफल हुने निश्चित छ । जसरी पनि चुनाव जित्ने हुट्टुट्टीले पार्टी नेतृत्वले नै यो प्रणालीमा विकृतिको विष घोल्न थाल्यो भने समयान्तरमा जनताले पुग्नुपर्छ । हात लगाउनुबाहेक कुनै विकल्प बाँकी रहने छैन ।

-भट्टराई नेकपा एमालेका केन्द्रीय सदस्य हुन् ।

छोरीसंग प्रेम गरेको भन्दै शिक्षकले विद्यार्थी पिते

दाङ, २५ साउन
दाङमा छोरीको प्रेमीलाई घरमा बोलाएर निर्घात कुटपिट गर्ने बुवा पाटेश्वर यादव लगायत तीन जनालाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । राजपुर गाउँपालिका वडा नम्बर ३ खरदरियाका १९ वर्षीय मन्साराम यादव कुटपिटबाट गम्भीर घाइते भएका छन् । उनको टाउको, हातखुट्टा, नाक र मुखमा गहिरो चोट लागेको छ । कुटपिट गरेको अभियोगमा पाटेश्वर यादव र उनका दाइ धिरजबहादुर यादवलाई पक्राउ गरिएको छ ।

सम्बन्ध केटी पक्षकाले स्वीकार गर्न नसक्दा हुन गएको प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट खुलेको छ । मन्साराम यादव जनज्योति माध्यमिक विद्यालय बेला कक्षा १२ मा पढ्दैछन् । सोही विद्यालयमा पढाउने शिक्षक पाटेश्वर यादवले आफ्नी छोरीसँग प्रेम गौंसेको भन्दै मन्सारामलाई बन्धक बनाएर कुटपिट गरेको उजुरी इलाका प्रहरी कार्यालय गढवामा परेको छ । दुवैबीच प्रेम सम्बन्ध रहेको केटीका बाबुले थाहा पाएपछि योजनाबद्ध रूपमा बन्धक बनाएर कुटपिट गरेको देखिन्छ । सोही योजना अनुसार साउन २० गते छोरीलाई विभिन्न डर धम्की देखाएर मन्सारामलाई बोलाउन लगाइएको थियो । कुटपिटबाट मन्साराम गम्भीर घाइते भएका छन् । इटा, ढुंगा, चिप्ट, भाटा, लाठीले अन्धाधुन्ध प्रहार गरेको पीडित मन्सारामले प्रहरी सामु बयान दिएका छन् । घाइते यादवको वेस्टर्न हस्पिटल नेपालगन्जमा उपचार भैरहेको छ ।

नसारामलाई केटीका आफन्तले नक्कली चोर बनाएको कागजसमेत प्रहरीले बरामद गरेको छ । कागजमा केटीका आफन्तले ती केटीलाई 'म चोरी गर्न आएको थिएँ, चोरी गर्दागँदै घरघनीले फेला पारी सामान्य कुटपिट गरेको र प्रहरीमा उजुर गर्ने छैन, यदि गरेको खण्डमा यही कागजका आधार उजुरी फिर्ता लिइने छु', भन्ने लिखित कागज गरेका थिए । उक्त कागजमा केटीलाई जबरस्ती सहीछाप गर्न लगाएको पीडितले प्रहरीसामु बयान दिएको प्रहरीले बताएको छ ।

खस्कदै नमूना विद्यालय...

लाख ६० हजारको फर्निचर किनेको, १३ लाखको ल्यापटप किनेको र खानेपानी शौचालय निर्माण मर्मतमा ४ लाख २० हजार खर्च गरेका थिए । तर ८ कोठे भवनको बजेट सम्भौता गर्न उनले आनाकानी गर्दा बजेट फ्रिज भएको स्थानीय बालकृष्ण बेल्बासे बताउनुहुन्छ ।

व्यवस्थापन समितिद्वारा राजिनामा :

विद्यालयमा बढ्दो अनियमितता र प्रअ अर्यालको मनपरीबाट दिक्कत परेका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरूले सामूहिक राजिनामा दिएका छन् । समिति सदस्य बालकृष्ण बेल्बासे, सुलोचना भुसाल, विष्णु, आचार्य, दुखा थारुले सामूहिक राजिनामा दिएका छन् । अध्यक्ष कृष्ण प्रसाद भट्टराई पनि राजिनामा दिएर अस्ट्रेलिया जान लागेको बेल्बासेले बताए । "समितिको निर्णय कार्यान्वयन हुँदैन, १ करोड बजेट फ्रिज गराइयो,

शैक्षिक गुणस्तर भन खस्किएको छ, हेरेर बस्न भन्दा राजिनामा दिएकै ठीक भनेर निस्कियो" उनले भने ।

मतिकेन्द्र बन्दै विद्यालय :

विद्यालयले शिक्षक अभाव भएको, विद्यार्थी संख्या १४ सय नाघेको भन्दै निजी श्रोतबाटै शिक्षक भर्ना गरेको छ । २ वर्षको अवधीमा ११ जना शिक्षक तथा कर्मचारी भर्ना गरियो । भर्ना गरिएका अधिकांश काग्रेस निकट र नगर क्षेत्रका नेताका छोरा, बुहारीहरू रहेको श्रोतको भनाई छ । आन्तरिक श्रोत अभाव हुँदाहुँदै पनि विद्यालयले जर्बजस्ती विद्यार्थी संख्या देखाएर शिक्षक भर्ना गरेपछि तलब खुवाउनकै लागि चर्को शुल्क उठाउदै गरेको छ । सोहि कारणले पनि प्रअ अर्याल विरुद्ध बुद्धभूमीका कुनै पनि दलहरूले विरोध गर्न अर्प्यारो मान्ने गरेको स्थानीयबासीको आरोप छ ।

निरिह नगरपालिका :

बुद्धभूमी नगरपालिका किनारका कपिलवस्तु नगरपालिका र शिवराजले उच्च मावि सम्म कुनैपनि बहानामा शुल्क लिन निषेध गरेको छ । तर यहाँ भने विद्यालयकै अगाडी नगरपालिका निरिह सरह देखिन्छ । नगरपालिकाले विद्यालयलाई वर्षेनी शिक्षक अनुदान, मसलन्द, पाठ्यपुस्तक, छात्रवृत्ति, खाजा तथा पूर्वाधारमा बजेट विनियोजन गरेका छ तर अभिभावकको ढाड सेकिने गरि लिइने चर्को शुल्क बोरे एउटा पत्र समेत काट्न सकेको छैन ।

बुद्धभूमी नगरपालिकाकै नमूना विद्यालयमा अध्ययन गर्ने १४ सय विद्यार्थीहरू मध्ये ८० प्रतिशत विद्यार्थी विपन्न छन् । निम्न बर्णिय परिवारका उनीहरू अंग्रेजी मात्र होइन नेपाली माध्यममा समेत शुल्क लिएर पढाउने अवस्थामा छैनन् । तर स्थानीय सरकारले शुल्क पुर्ण रूपमा निःशुल्क गर्ने र विद्यालयमा विद्यार्थीहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्दै भएका अनियमितता रोक्न सके यहाँका बालबालिका शैक्षिक विस्थापित हुने अवस्था रोकिने थियो ।

विद्युत प्राधिकरण...

प्रतिशतमा फारिएकोमा आब ०७७/७८ भने बढेर १७.१८ प्रतिशत पुगेको थियो। आब २०७८/७९मा चुहावट नियन्त्रणका लागि चालिएका कदमलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइ चुहावट अधिल्लो वर्षको तुलनामा १.८० प्रतिशत विन्तुले घटाएर १५.३८ प्रतिशतमा फारिएको कार्यकारी निर्देशक घिसडले बताए। 'चुहावट नियन्त्रणबाट मात्र प्राधिकरणलाई अधिल्लो वर्षको तुलनामा करिब २ अर्ब रुपैयाँ थप आम्दानी भएको छ, चुहावट नियन्त्रणका लागि चोरी नियन्त्रण गर्ने, महशुल बक्यौता असुलीमा कडाई गर्ने, प्राविधिक चुहावट घटाउन ट्रान्सफर्मर, वितरण लाइन तथा सबस्टेसनको सुदृढीकरण लगायतका काम अभियानकै रूपमा अझै थप प्रभावकारी र व्यवस्थित रूपमा चलाउँछौं', उनले भने।

विद्युत निर्यात बढ्यो, खुद आयात घट्यो : आब २०७८/७९मा भारतर्फको विद्युत निर्यात बढेको छ भने आयात घटेको छ अहिले नेपालमा खपत गरी अतिरिक्त भएको विद्युत दैनिक रूपमा करिब ३६४ देखि करिब ४०० मेगावाटसम्म भारततर्फ निर्यात भइरहेको छ आब २०७७/७८मा ४ करोड ४० लाख युनिट विद्युत निर्यात भएकोमा आब २०७८/७९मा ४९ करोड ३० लाख युनिट निर्यात भएको छ विद्युत निर्यातबाट प्राधिकरणले ३ अर्ब ८८ करोड रुपैयाँ आम्दानी गरेको छ अधिल्लो वर्षको तुलनामा आब २०७८/७९ मा आन्तरिक विद्युत खपत २१.२८ प्रतिशतले वृद्धि हुँदासमेत प्राधिकरण विद्युत आयातलाई घटाउन सफल भएको छ आन्तरिक माग धान्न आब २०७७/७८मा २ अर्ब ८० करोड ६० लाख युनिट विद्युत आयात गरिएकोमा आब २०७८/७९मा ४५.०५ प्रतिशत घटेर १ अर्ब ५४ करोड ३० लाख युनिटमा भरेको छ आब २०७७/७८मा २१ अर्ब ८२ करोड रुपैयाँको विद्युत आयात भएको थियो आब २०७८/७९मा आयात

घटेर १५ अर्ब ४५ करोड रुपैयाँमा भरेको छ प्राधिकरणले आयात गरेको विद्युतबाट निर्यात गरेको विद्युत घटाउँदा खुद आयात एक अर्ब ५ करोड युनिट हुन्छ रकमका आधारमा ११ अर्ब ५८ करोड रुपैयाको मात्र खुद आयात भएको छ प्रणालीमा उपलब्ध ऊर्जामध्ये खुद आयातको हिस्सा ९.४९ प्रतिशतमा भरेको छ कार्यकारी निर्देशक घिसडले चालु आवबाट खुद आयातको अन्त्य भई खुद निर्यात सुरु हुने बताए। आब २०७८/७९मा विद्युत पिक डिमाण्ड एक हजार सात सय ४७ मेगावाट पुगेको छ विद्युत प्रयोग गर्ने ग्राहकको संख्या सामुदायिक सहित ५३ लाख पुगेको छ।

KrishnanagarMunicipality
Office of Municipal Executive
Krishnanagar, Kapilvastu
Lumbini Province

Invitation for online Bids
Date of first publication : 2079-04-25 (10th Aug, 2022)

The KrishnanagarMunicipality, Office of the Municipal Executive, Krishnanagarkapilvastu invites online bids under e-procurement system from eligible bidders for the procurement of following works. The bidders can visit the PPMO web side www.bolptra.gov.np for the brief description with public entity name : Office of Municipal Executive Krishnanagar, kapilvastu .

S. N	contract ID	Name of Projects	Estimated Amount (with out VAT& Contingencies) NRS	Bids Security (NRs.)	Bid Doc fee	Final Bid submission Date&Time	Remarks
1	KNM/NCB/BL-D-01/079/80	Construction of incomplete r room Building OfRashtriyaAdharbhuBidayalay Hridyanagar and MahendraMa.vi.BidayalayKrishna nagar	45,94,256.17	1,33,500.00	3000.00	09-09-2022 12:00.	
2	KNM/NCB/BL-D-02/079/80	Construction of first floor of 15 bed shivaraj hospital	86,94,093.15	2,66,450.00	3000.00	09-09-2022 12:00.	

Ramchandra Dhakal
Chief Administrative Officer

श्री अनिरुद्ध पब्लिक माध्यमिक विद्यालय, बैदौली (१-१२)
(प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा सञ्चालन अनुमति प्राप्त)
यशोधरा गा.पा.-५, कपिलवस्तु
स्था: २००२/०१/०१
मिति : २०७९/०४/२४

विषय: शिक्षक आवश्यकता ।

श्री सम्बन्धित सबै ।

यस विद्यालयमा तपसीलमा उल्लेखित विवरण बमोजिमको माध्यमिक तहको प्रशिक्षक करारमा पदपूर्ति गर्नुपर्ने भएकोले योग्यता पुगेका इच्छुक नेपाली नागरिकहरूबाट दरखास्त आहवान गर्नको लागि यस विद्यालयको शिक्षक छनौट समितिको मिति २०७९/०४/२२ गतेको निर्णय अनुसार दोस्रो पटक सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको व्यहोरा अनुरोध गरिन्छ ।

तपसील

१. क) विज्ञापन नं. :- ०१/२०७९/०८०
ग) तह र श्रेणी :- माध्यमिक द्वितीय
२. नियुक्तिको किसिम :- करार
३. आवश्यक न्यूनतम योग्यता :- सम्बन्धित विषयमा स्नातकोत्तर वा सो सरह उत्तीर्ण ।
४. उमेर :- १८ वर्ष पूरा भई ४० वर्ष ननाघेको ।
५. तलब स्केल :- नेपाल सरकारको नियमानुसार ।
६. परीक्षाको किसिम :- लिखित तथा अन्तर्वार्ता (आवश्यक भएमा प्रयोगात्मक समेत) ।
७. परीक्षा दस्तुर :- रु. १,५००।०० (एक हजार पाँच सय मात्र)
उपरोक्त परीक्षा दस्तुर यस विद्यालयको सिद्धार्थ बैंक, यशोधरा शाखा स्थित च.हि.नं. ०२७१५११०२८८ मा बैंक दाखिला गरी सो को

सकलै भौचर दरखास्त फारामसाथ संलग्न गरी पेश गर्नुपर्ने ।
८. दरखास्त दिने अन्तिम मिति :- २०७९/०४/३० गते सोमवार (कार्यालय समयभित्र) ।
९. दरखास्त बुझाउने स्थान :- श्री अनिरुद्ध पब्लिक मा. वि. बैदौली, कपिलवस्तु ।
१०. सम्पर्क मिति :- २०७९/०४/३१ गते मंगलवार
११. परीक्षा मिति, समय र स्थान : सम्पर्क मितिका दिन तोकिएको छ ।
१२. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू :-
- हस्तलिखित निवेदन ।
- नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि - १ (एक) प्रति ।
- एस.एल.सी. लगायत माथिका शैक्षिक योग्यताका सम्पूर्ण प्रमाण पत्रहरूको प्रतिलिपि - १/१ (एक/एक) प्रति ।
- स्थायी अध्यापन अनुमति पत्रको प्रतिलिपि - १ (एक) प्रति ।
- वैदेशिक प्रमाण पत्रको हकमा सम्बन्धित निकायबाट निर्धारण भएको समकक्षता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि - १ (एक) प्रति ।

नोट : रीत नपुगेको तथा म्याद नाघी आएको दरखास्त उपर कुनै कारवाही गरिने छैन । करार सूचीमा रहेका उम्मेदवारहरूको दरखास्त दर्ता भएमा प्राथमिकताको आधारमा करार नियुक्ति दिइनेछ । करार सूचीमा रहेका उम्मेदवार हरूको दरखास्त पर्न नआएमा मात्र खुल्ला प्रतिस्पर्धाद्वारा छनौट प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ । विज्ञापन सम्बन्धी अन्य कुरा बुझ्नु परेमा विद्यालय समयभित्र विद्यालयमा सम्पर्क राख्नु हुन वा मोबाइल नं. ९८५७०५०५३० मा सम्पर्क राख्नु हुन जानकारी गराइन्छ ।

रमेश कुमार पाण्डेय
प्रधानाध्यापक

लामु औषध सेवनले मानिसको शारिरिक र मानसिक स्वास्थ्य विग्रन्छ, धन सम्पत्तिको वन्दाई गर्दछ । यसको प्रयोग वाट आफू, परिवार, समाजलाई नै अपूरणीय क्षेती पने हुदा यस्ता पदार्थ देखी टाढा रहौं ।

अनुरोध :-

कन्वन् गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय रुपन्देही

मानव बेचबिखन विरुद्ध सारा नेपाली एक हाउँ ।

अनुरोध :-

बागमंगा नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

छोरा र छोरी सामान व्यवहार गरौं, छोरी लाई पनि स्कूल पठाऔं ।

अनुरोध :-

बुद्धमि नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

रोगबाट बच्न व्यक्तिगत सरसफाईमा विशेष ध्यान दिऔं ।

अनुरोध :-

कृष्णनगर नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

घर पालुवा पशुपक्षीलाई जङ्गली जनावरको सम्पर्कमा आउन नदिऔं ।

अनुरोध :-

मारादेवी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

सफासँग हात धोएर मात्र खाना खाने गरौं ।

अनुरोध :-

कपिलवस्तु नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

रुख रापौं, वन जंगल जोगाऔं बाढी, पहिरोको जोखिम घटाउ ।

अनुरोध :-

विजयनगर गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

वस्तु वा सामान खरिद गर्दा अनिवार्य रूपमा बिल लिने गरौं ।

अनुरोध :-

सैनमैना नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय रुपन्देही

खानेपानीका मुहानहरू सफा राखौं ।

अनुरोध :-

शिवराज नगरपालिका नगरकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

सागसब्जी सफापानीले पखालेर मात्र खाने गरौं ।

अनुरोध :-

महाराजगञ्ज नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

चर्पीमा मात्रै दिसा पिसाव गरौं ।

अनुरोध :-

शुद्धोधन गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय कपिलवस्तु

बुद्धको देशमा बुद्ध सिमेन्ट

एपेक्स सिमेन्ट ओ.पि.सी

लुम्बिनी सिमेन्ट पि.पि.सी

चिर परिचित अति सुरक्षित

बुद्ध सिमेन्ट 50 KG Nett
एपेक्स सिमेन्ट 50 KG Nett
लुम्बिनी सिमेन्ट 50 KG Nett

'दाङमा नयाँ जनप्रतिनिधि, पुरानै नीति'

दाङ, २५ साउन
दाङका स्थानीय जनप्रतिनिधि फेरिए पनि नीति तथा कार्यक्रम फेरिएनन्। नयाँ जनप्रतिनिधिहरूले पनि प्रायः पुरानै कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएका छन्। दश स्थानीय तहमध्ये यस पटकको निर्वाचनमा नेपाली काँग्रेसले पाँच पालिका जित्न सफल भएको छ भने माओवादीले तीन र एमालेले दुई पालिका जितेका छन्। यीमध्ये अहिले काँग्रेसले जितेका लमही नगरपालिकासहित बबई र दक्षीण गाउँपालिकामा यसअघि एमालेले जितेको थियो।

त्यस्तै अहिले माओवादी केन्द्रले जितेका गढवामा एमालेले र राप्ती गाउँपालिकामा काँग्रेसले जितेको थियो। यी पाँचवटा स्थानीय तहमा यसअघि फरक पार्टीले सत्ता चलाएका थिए भने अहिले ती पालिकाका सत्ता चलाउने राजनीतिक दलहरू परिवर्तन भए पनि उनीहरूले ल्याउने नीति तथा कार्यक्रममा भने खासै परिवर्तन भएको देखिँदैन। नयाँ जनप्रतिनिधिले चालु वर्ष २०७९/८० का लागि ल्याएको पहिलो नीति तथा कार्यक्रमको सबैले चासोका साथ हेरेका छन्। दक्षीण गाउँपालिकाका यसअघिका अध्यक्ष एमालेका भागीराम चौधरीले 'एक वडा, एक ज्येष्ठ नागरिक विश्रामस्थल भवन निर्माण गर्ने, माछामा आत्मनिर्भर बनाउन मत्स्य विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, उत्पादन लागत बढाउन कृषि यन्त्रको प्रयोग बढाउने कार्यक्रम ल्याएका थिए। गएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा चौधरीले ल्याएको नीति तथा कार्यक्रमलाई अहिले काँग्रेसबाट निर्वाचित शम्भु गिरीले धेरै कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएका छन्। 'हाम्रो परिकल्पना, हाम्रो समृद्धि' नारासहित ल्याएको कार्यक्रममा

अधिकांश नीति तथा कार्यक्रम हुबहु नै छन्। समय छोटो भएकाले पनि यसरी पहिलेका कार्यक्रम दोहोरिएको गाउँपालिका अध्यक्ष गिरीले बताए। "हामी वैशाखमा निर्वाचित भयौं, निर्वाचित भएलगत्तै नीति तथा कार्यक्रम बनाउनुपर्ने भयो, हतार हतारमा केही दोहोरिए होलान्", गिरीले भने, "सुत्केरीलाई आहार दिने, छोरीलाई सम्मान गर्ने जस्ता केही नयाँ नीति पनि छन्।"

बबई गाउँपालिकाले ल्याएका नीतिहरू पनि अधिकांश पुरानै छन्। यसअघि एमालेले जितेको यस गाउँपालिकामा अहिले काँग्रेसका कुलबहादुर खत्री विजयी भएका छन्। विगतमा जस्ता नीति थिए, अहिले पनि त्यस्तै नीति र कार्यक्रम आएका छन्। गाउँपालिकाले 'हाम्रो उत्पादन, हाम्रो बजार, समृद्धिको आधार-सन्तुलित कर अनुशासित जनता आत्मनिर्भर स्थानीय सरकार' भन्ने नारा लिएर नीति ल्याएको छ। नीतिमा कृषिलाई प्राथमिकता दिइएको छ। अहिले ल्याइएको नीति कार्यक्रममा दिगो विकासका लागि कृषिमा आधारित कृषि अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, शीत भण्डार निर्माण तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रमका लागि बजेटको व्यवस्था गर्ने, बबई क्षेत्रको पर्यटन विकासका लागि पर्यटकीय क्षेत्रको विकास गर्ने र गाउँपालिकाभित्र रहेका सहकारीसँग समन्वय गरेर रोजगारी कार्यक्रम सञ्चालन गरिने उल्लेख छ। बालबालिकालाई आधारभूत तहसम्म अनिवार्य शिक्षा र मावि तहसम्मका लागि निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्ने, स्वास्थ्यको सुधारका लागि स्वस्थ आमा, स्वस्थ बच्चा नारासहित नवजात शिशु तथा मातृ मृत्युलाई कम गर्नका लागि प्रभावकारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति

अधि सारिएको छ। ती अधिकांश कार्यक्रमहरू पहिले पनि रहेका थिए। पुराना कार्यक्रमहरू पनि केही राम्रा भएका तर काम नभएको अवस्थामा रहेको भन्दै त्यस्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको गाउँपालिका अध्यक्ष कुलबहादुर खत्रीले बताए। "पुराना हटाउनुपर्ने कार्यक्रम हामीले हटायौं, केही कार्यक्रमलाई समावेश गरेका छौं", उनले भने।

राप्ती गाउँपालिकाले यसअघिकै जस्तो नीति तथा कार्यक्रममा सामुदायिक विद्यालयहरूमा प्रारम्भिक बालविकास शिक्षादेखि १० कक्षासम्मको शिक्षा निःशुल्क रुपमा प्रदान गर्ने नीति ल्याएको थियो। गत आव २०७८/७९ मा राप्ती चक्रपथ राप्ती गाउँपालिकाको गौरवको बहुवर्षीय योजना भएकाले गाउँपालिकाको उत्तरतर्फ सिन्धुदेखि भातुवाङसम्मको क्षेत्रलाई केन्द्रित गरी स्तरोन्नतिको कार्यक्रम सञ्चालन गरिने कुरा पनि उल्लेख थियो। त्यस्तै अर्थानिक खेतीमा जोड दिई विस्तारै विषादीमुक्त क्षेत्र बनाइने कुरा पनि त्यतिबेला नीति तथा कार्यक्रममा समावेश थियो। यसअघिको निर्वाचनमा काँग्रेसले जितेको यो गाउँपालिकामा अहिले माओवादी केन्द्रका प्रकाश विष्ट अध्यक्ष छन्। "केही पुराना कार्यक्रम भए पनि, धेरै नयाँ कुरा ल्याएका छौं", अध्यक्ष विष्टले भने, "हामीले स-साना कुराबाट परिवर्तन गर्दै जाने र जनताले महसुस हुने गरी काम गर्ने नीति ल्याएका छौं।" कतिपय पुराना राम्रा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको उनको भनाइ छ।

यसअघि एमालेको स्थानीय सरकार रहेको लमहीमा अहिले काँग्रेसका जोगराज चौधरीले जित्दा पनि पुरानै नीतिले प्राथमिकता पाएका छन्। सरकारी विद्यालयमा

कक्षा १ देखि १० सम्म निःशुल्क पठनपाठनको व्यवस्था मिलाउने, शिक्षामा सबैको पहुँच पुऱ्याउनका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, लमही अस्पतालको स्तरवृद्धि गरेर सय शय्या पुऱ्याउने लगायतका कार्यक्रम पुरानै हुन्। त्यस्तै सरसफाइको क्षेत्रमा आएको 'मेरो फोहर मेरो जिम्मेवारी' अभियान चलाउने, कार्य सम्पादनमा ढिलासुस्ती गर्ने कर्मचारी, अनुशासनको दायरामा नबस्ने र सेवा प्रवाहमा लापरवाही गर्ने शिक्षक, स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीको आचरणमा शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्ने, सेवाग्राहीको गुनासो व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाइने, सूचनाको हक सुनिश्चित गर्न सूचना व्यवस्थापन सहज बनाइने लगायत नीति पहिले नै आएका हुन्। उनले भने, "हामीले नयाँ ढङ्गले जाऔं, नयाँ बृहत् कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरौं भनेर पनि छलफल गर्नु तर समय पनि छोटो भएकाले धेरै नयाँ कार्यक्रम ल्याउन सकिएन।"

यसअघि एमालेले जितेको गढवा गाउँपालिकामा अहिले माओवादी केन्द्रका यमनारायण पोखरेलले जितेका छन्। युवा नेताका रुपमा परिचित शर्माले 'शिक्षा स्वास्थ्य, कृषि र रोजगार-समृद्ध गढवा गाउँपालिकाको आधार' भन्ने नारासहित ल्याएको नीति तथा कार्यक्रममा पनि पुरानै कुरा समेटिएका छन्। गढवामा कृषि उपज हाटबजार सञ्चालन गर्ने, चक्लाबन्दी खेती प्रणालीलाई प्राथमिकता दिने, बर्थिङ सेन्टरमा भिडियो एक्स-रे सेवा उपलब्ध गराउनेजस्ता नयाँ कार्यक्रम आए पनि केही कार्यक्रम भने पुरानै छन्। "पुराना कार्यक्रमबाट पनि हामीले 'रिफ्रेश' लिनुपर्ने हुन्छ", अध्यक्ष पोखरेलले भने, "त्यही आधारमा केही पुराना कार्यक्रम पुर्नै स्वाभाविक पनि हो तर धेरै नयाँ गर्ने प्रयास गरेका छौं।"

कपिलवस्तुका सबै क्याम्पसमा विप्लवनिकट अखिल (क्रान्तिकारी)को ताला

बाणगंगा, २५ साउन
कपिलवस्तुका सामुदायिक क्याम्पसहरूमा बढेको शूल्क वृद्धिको विरोधमा विप्लवनिकट अखिल (क्रान्तिकारी) ले कपिलवस्तुका सबै क्याम्पसहरूमा तालाबन्दी गरेको छ।

जिल्लाभरमा क्याम्पसमा वृद्धि भएको मासिक शूल्क वृद्धि फिर्ता लिन क्रान्तिकारीले आग्रह गरेको छ। जिल्लाका सामुदायिक क्याम्पसहरूले २ सय २५ मासिक शूल्कमा वृद्धि गरेका छन्।

उक्त शूल्क विद्यार्थी संगठनहरू

बीचको सहमतिबाट कायम गरिएको थियो। यद्यपि अखिल (क्रान्तिकारी) ले यसमा असहमति प्रकट गर्दै तालाबन्दीमा उत्रिएको हो। जिल्लाको पब्लिक क्याम्पस संघ कपिलवस्तुले ९ सय ७५ मासिक शूल्कबाट शूल्क बढाएर १५ सय पुऱ्याएको थियो।

यसको विरुद्धमा जिल्लाका ६ विद्यार्थी संगठनहरूले विरोध स्वरूप संघलाई ज्ञापनपत्र बुझाएका थिए। संघले साउन १९ गते विद्यार्थी संगठनहरूलाई वार्तामा बोलाएर ४

घण्टा लामो छलफल गरेको थियो। उक्त छलफल पश्चात १५ सय बाट घटाएर मासिक शूल्क १२ सय पुगेको थियो।

अखिल (क्रान्तिकारी)ले भने शूल्क वृद्धि बढी भएको जनाएको छ। मंगलबार जिल्लाका सबै सामुदायिक क्याम्पसहरूमा तालाबन्दी गरिएको नेता विज्ञान क्षेत्रीले जानकारी दिए। आफ्नो संगठनले राखेको माग सम्बोधन नभए पछि क्याम्पस प्रशासन र लेखा शाखामा ताला लगाउन बाध्य भएको क्षेत्री बताए।

बाढी/पहिरोबाट सतर्क रहौं ।

- गाउँघरका माथिल्लो भागमा कुलो बनाई पानीको उचित निकास दिऔं।
- जमिन चिरा परेको देखिएमा पानी नक्षिर्ने गरी टालौं।
- घरभित्र वा घरिपरिको जमिन चिरा परेको भए सुरक्षित स्थानमा बसौं।
- नदी वा खोलामा बाढी आएमा तल्लो भागमा बस्ने जनसमुदायलाई सूचना दिऔं।
- भूकम्पले चिरा परेको छ भने त्यस्तो स्थानलाई टालौं र सजगता अपनाऔं।
- भौगोलिक अवस्था विचार गरेर नाश बाटो, कुलो वा नहर जस्ता संरचना बनाऔं। भु-क्षयबाट बच्न र बचाऔं।

अटल सिमेन्ट

— ओ पी सी / पी पी सी —

भरोसा अटल, निर्माण अटल

लोकवेसी सिमेन्ट

एकता सिमेन्ट

बगला सिमेन्ट

ओ पी सी अटल पावर

अटल सिमेन्ट

माबिया सिमेन्ट

जनप्रिय सिमेन्ट

अटल सिमेन्ट प्रा.लि. शिवराज-६, पिपरी, कपिलवस्तु, नेपाल

"सवारी साधन चलाउनु पूर्व चेकजाँच गरेर मात्र गरेर मात्र सवारी चलाउनुहोस्।"

प्रदेश सरकार
आन्तरिक मामिला तथा सञ्चार मन्त्रालय
लुम्बिनी प्रदेश